

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 269/2026-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Kralevich capital group s.r.o.**, Súmravná 20, Bratislava, zastúpeného BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/108/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/108/2022 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. BA-2S/108/2022 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume **1 000 eur**, ktoré **j e** mu Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 269/2026-18 z 5. mája 2026 bola na ďalšie konanie prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/108/2022. Žiada, aby ústavný súd prikázal správny súd konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal mu finančné zadostučinenie vo výške 4 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou 1. júna 2022 Krajskému súdu v Bratislave domáhal zrušenia rozhodnutia mestskej časti Bratislava-Ružinov č. SU/CS851/2022/5/LBR z 24. marca 2022. V napadnutom konaní, ktoré je v súčasnosti vedené na správnom súde, nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prietáhmi správneho súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľ poukázal na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá predstavuje dobu takmer 4 rokov, zrekapituloval jeho doterajší priebeh, pričom osobitne zdôraznil, že správny súd od 9. októbra 2023 nevykonával vo veci žiaden procesný úkon smerujúci k meritórному rozhodnutiu. Z hľadiska predmetu konania možno vec označiť za štandardnú agendu správnych súdov, nie je zložitá po skutkovej ani po právnej stránke. V správaní sťažovateľa nemožno označiť žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku konania. Sťažovateľ je toho názoru, že nemožno nájsť žiadne legitímne odôvodnenie, prečo by za štyri roky od podania správnej žaloby nemohlo byť o nej rozhodnuté.

II.

Vyjadrenie správneho súdu

4. Predsedníčka správneho súdu vo svojom vyjadrení, opierajúc sa o písomné stanovisko predsedníčky príslušného senátu, zrekapitulovala doterajší priebeh napadnutého konania, poukázala na skutočnosť, že správny súd vybavuje veci podľa poradia a že príslušný senát plánuje určiť termín rozhodnutia vo veci v druhom kvartáli roku 2026. Zároveň poukázala na vysokú pracovnú preťaženosť správneho súdu a súvisiacu personálnu poddimenzovanosť, ktorá mala mať nepochybne vplyv aj na celkovú dĺžku napadnutého konania.

5. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu, keďže jeho obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej materiálnej podstate (porušenie označených práv).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je založená na existencii zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, ktoré mali vzniknúť pri nekonaní, resp. neefektívnej činnosti súdu prvého stupňa v napadnutom konaní.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, pretože v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

8. Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

9. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende správnych súdov. Z obsahu ústavnej sťažnosti, chronológie procesných úkonov ani vyjadrenia správneho súdu nevyplýva žiada osobitná okolnosť, na základe ktorej by napadnuté konanie bolo možné považovať za osobitne skutkovo zložitú.

10. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím správaním, resp. procesnou aktivitou neprispel k aktuálnej dĺžke napadnutého konania.

11. V súvislosti s posudzovaním postupu súdu prvého stupňa ústavný súd už na úvod konštatuje, že aktuálna celková dĺžka napadnutého konania štyri roky od podania žaloby presahuje dĺžku, ktorá je všeobecne akceptovaná ako súladná s obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (dva až tri roky na jednom stupni súdnej sústavy). Po analýze chronológie procesných úkonov, ktorá bola súčasťou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti, ako aj vyjadrenia predsedníčky súdu, ústavný súd konštatuje, že postup súdu prvého stupňa bol poznačený výraznou dávkou nečinnosti. V úvodnej fáze napadnutého konania bol postup vtedy konajúceho súdu (do 1. júna 2023 Krajského súdu v Bratislave, pozn.) plynulý a bez prietáhov. Plynulý postup krajského súdu sa však skončil 9. októbra 2023, keď správny súd zaslal sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného. Správny súd bol následne kontinuálne nečinný až do 30. apríla 2026, keď vyzval žalovaného na zapožičanie administratívneho spisu. Termín pojednávania dosiaľ nebol určený, no ústavný súd berie na vedomie, že by k tomu malo dôjsť už v druhom kvartáli tohto roka.

12. Ústavný súd rešpektuje existenciu okolností súvisiacich s implementáciou tzv. súdnej mapy vrátane vzniku správnych súdov a s tým spojeným prechodom právomocí. Táto okolnosť však nie je objektívne spôsobilá v plnom rozsahu ospravedlniť dlhodobú súvislú nečinnosť, ktorej dôsledkom bol vznik zbytočných prietáhov. Ústavnému súdu je známy personálny stav správneho

súdu i vysoký počet nevybavených vecí, ide však o okolnosti, ktoré z pohľadu zbytočných prietahov nie sú ospravedlniteľné, pretože je úlohou štátu riadiť a organizovať súdny systém tak, aby základné práva boli dodržané. Nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na tento účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (m. m. IV. ÚS 337/2018).

13. S poukazom na celkovú dĺžku napadnutého konania poznamenanú aj nečinnosťou správneho súdu ústavný súd dospel k záveru, že správny súd v napadnutom konaní nepostupoval v intenciách požiadavky čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu a jeho postupom v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

14. Vzhľadom na to, že v napadnutom konaní nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté, ústavný súd prikázal správne súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

15. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva, čo nastalo aj v posudzovanej veci, pričom v okolnostiach veci ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur, ktoré mu je správny súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 3 výroku tohto nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

16. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 1 014,41 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej sťažnosti) vykonané v roku 2026 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume 396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 v sume 15,86 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak s príslušnou daňou z pridanej hodnoty, keďže právny zástupca sťažovateľa je subjektom registrovaným pre jej platbu, predstavuje

sumu 1 014,41 eur. Priznanú náhradu trov konania je správny súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Libor Duľa
predseda senátu